

Vergaderjaar 2017–2018

24 170

Gehandicaptenbeleid

Nr. 164

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR MEDISCHE ZORG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2017

Hierbij bied ik u het eindadvies aan van de adviescommissie expertisefunctie zintuiglijk gehandicapten (ZG) over de nieuwe inrichting, reikwijdte en financiering van de ZG expertisefunctie vanaf 2019¹. Bijgevoegd is de aanbiedingsbrief vanuit ZonMw en mijn reactie aan de adviescommissie².

In het vervolg van deze brief zal ik een korte toelichting geven op de ZG sector met een nadruk op ZG expertisefunctie, vervolgens zal ik ingaan op de opdracht aan de adviescommissie en beknopt de resultaten van het eindadvies schetsen inclusief mijn reactie aan de adviescommissie. Ik sluit de brief af met wat er nog moet gebeuren om van dit advies tot een concrete uitvoering per 1 januari 2019 te komen.

De ZG expertisefunctie

Zorg en ondersteuning bieden aan mensen met een visuele, auditieve en/of communicatieve beperking zodat zij het leven kunnen leiden dat bij hen past, dat is de ambitie van de instellingen voor mensen met een zintuiglijke beperking. De vragen van mensen met een zintuiglijke beperking en hun persoonlijke en professionele netwerk, zijn daarbij leidend.

Deze ambitie wordt door de ZG sector gerealiseerd door het bieden van diagnostiek, zorg, onderwijs en arbeidstoeliding. De impact van een zintuiglijke beperking raakt immers alle aspecten van het leven en niet zelden levenslang. De ZG sector richt zich op een relatief kleine, gevarieerde en complexe doelgroep met een grote diversiteit aan hulpvragen. De zorg en ondersteuning vragen om zeer specifieke kennis en deskundigheid. Randvoorwaardelijk hierbij is het permanent investeren in kennis en expertise. Maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben directe invloed op de vragen van mensen met een zintuiglijke beperking

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

en hun omgeving. Zij maken soms nieuwe aanpassingen en behandelmethoden noodzakelijk en bieden tegelijkertijd mogelijkheden voor een beter antwoord op de vraag. Hieraan bijdragen door het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek, innovatie, kennisdeling, implementatie, borging, voorlichting en kennisoverdracht is een maatschappelijke verantwoordelijkheid van de instellingen voor mensen met een zintuiglijke beperking.

Doel van de ZG expertisefunctie is het ontwikkelen van kennis én het maximaal inzetten van deze kennis ter bevordering van de best mogelijke zorg en ondersteuning aan mensen met een zintuiglijke beperking. De ZG expertisefunctie is tot nu toe opgebouwd uit de functies kennisinfrastructuur, onderzoek, ontwikkeling & innovatie en voorlichting & kennisoverdracht.

In de tijd dat de ZG zorg nog werd gefinancierd vanuit de AWBZ hebben enkele categorale ZG instellingen een sterke expertisefunctie opgebouwd. Eén van de gevolgen van de hervorming van de langdurige zorg is dat de wijze waarop deze expertisefunctie tot dan toe werd gefinancierd niet langer mogelijk is. De ZG expertisefunctie wordt daarom vanaf 2015 gefinancierd door middel van een VWS subsidie. Ook deze wijze van financieren is geen structurele oplossing. Er bestaat daarnaast behoefte aan een verdere objectivering en transparantie rond de beschikbaar gestelde middelen.

Wat gaat er veranderen vanaf 2019?

In juli 2016 heeft mijn ambtsvoorganger de adviescommissie expertisefunctie ZG de opdracht gegeven om een advies uit te brengen over de nieuwe inrichting, reikwijdte en financiering van de ZG expertisefunctie vanaf 1 januari 2018. In februari 2017 heeft de adviescommissie een tussenrapportage opgeleverd waarin onder andere werd aangegeven dat er meer tijd nodig was om tot een zorgvuldige en toekomstbestendige invulling van de ZG expertisefunctie te komen. Mijn ambtsvoorganger heeft vervolgens ingestemd met het verzoek om 2018 als overgangsjaar te gebruiken en gefaseerd toe te groeien naar de definitieve inrichting van de ZG expertisefunctie, ingaande per 1 januari 2019³.

De extra tijd is goed benut wat heeft geresulteerd in een integraal eindadvies over de inrichting van de ZG expertisefunctie vanaf 2019. In anderhalf jaar tijd is er een door de sector gedragen veranderproces in gang gezet en is een sectorbrede ambitie neergezet wat een goede basis vormt voor de toekomstige vormgeving van de expertisefunctie. Ik ben positief over de resultaten die beschreven zijn in het advies. De expertisefunctie wordt in de toekomst veel meer programmatisch, integraal, meerjarig en sectorbreed aangepakt met als basis een kwaliteitskader waaraan de expertisefunctie moet voldoen. Ook de doelgroepvertegenwoordigers hebben stevigere positie gekregen. Dit zijn mooie ontwikkelingen.

Ik heb de adviescommissie dan ook laten weten dat ik de adviezen in het eindadvies omarm. Daarnaast heb ik in de brief aangegeven wat mijn keuze is wat betreft de coördinerende onafhankelijke partij, rekening houdend met de hiervoor in het eindadvies gestelde criteria.

³ Kamerstuk 24 170, nr. 157

Wat gaat er in 2018 nog gebeuren?

Ondanks dat het advies een kader en uitgangspunten scheidt voor de nieuwe situatie neemt dat niet weg dat er nog een aantal aspecten uitgewerkt moeten worden voordat de nieuwe situatie in 2019 van start kan gaan.

In het overgangsjaar 2018 zullen de erkenning- en kwaliteitscriteria nader uitgewerkt en gekwantificeerd worden, de mogelijkheden voor een (virtueel) sectoroverstijgend kenniscentrum zullen uitgewerkt worden en de beoogde zelfevaluatie, visitatie en onafhankelijke kwaliteitstoetsing zal concreet ingericht gaan worden. Daarnaast zal er een online visueel communicatiemiddel worden ontwikkeld waarmee eenvoudig inzichtelijk gemaakt kan worden waar de ZG expertisefunctie concreet uit bestaat, inclusief de waarde die dit heeft voor de ZG sector.

Ik ga er vanuit dat alle betrokkenen hier hard aan gaan werken, gebruik maken van de leerervaringen die worden opgedaan tijdens het overgangsjaar 2018 en in januari 2019 van start gaan met de nieuwe inrichting van de ZG expertisefunctie. Ik heb hen hierbij veel succes gewenst.

De Minister voor Medische Zorg,
B.J. Bruins